

ROMÁN NÉPKÖZTARSASÁG

Gazdasági helyzet

IPAR

A Román Népköztársaság két egyéves terve sikeres végrehajtása után 1951 óta, ötéves terv alapján, gyors ütemben építi a szocializmust.

1951-ben az ipari termelés volumene a háborúelőtti színvonalat 90 %-kal haladta meg. A román ipar termelése 1947-től 1951-ig évente átlagosan 39,0%-kal emelkedett.

Egyes fontosabb iparcikkek termelése (1938 = 100)

Megnevezés	1948	1949	1950	1951
Szén	100,0	121,7	134,1	160,1
Acél	123,0	165,0	200,5	232,0
Hengereltárú.	131,0	149,3	165,4	189,0
Vasérc	149,0	231,4	282,3	341,3
Földgáz	420,0	525,0	652,0	855,4

Forrás: Tervjelentések és Gheorghiu Dej 1949. március 3–5. beszéde alapján.

Az ipar fejlődésének eddigi eredményeit bizonyítja, hogy míg a második világháború előtt az ipar hozzájárulása a nemzeti jövedelemhez kb. 37% volt, jelenleg az ipar a nemzeti jövedelem 52%-át szolgáltatja. Az iparban a szocialista szektor részesedése 96,5%-ot tesz ki.

Az ötéves terv (1951–55) folyamán az ipari termelés volumene 144 %-kal emelkedik és 1955-ben a há-

ború előtti színvonal több mint három és félszerese lesz.

Az ötéves terv a beruházásokra 1337 milliárd leit irányoz elő. Ennek 51,4%-a jut az iparra. A termelőeszközöket gyártó iparágakra az összes beruházások 42%-át fordítják.

Fontosabb iparágak termelésének alakulása az ötéves terv folyamán (1951–1955)

	1950 = 100
Szénbányászat	238
Villamosenergia	367
Gépipar	216
Vegyipar	264
Textilipar	245

Forrás: Agerpres, 1951. január 5.

Az ötéves terv előirányzata szerint az *olajkitermelés* 1955-ben 1950-hez viszonyítva 83%-kal emelkedik; a kitermelt olaj mennyisége 10 000 000 tonna lesz.

Románia felszabadulása idején az olajipar válságos helyzetben volt. A háború pusztításai és az olajmezők rossz kihasználása 70 000 millió lej kárt okoztak. A román olajipar helyreállítása 1948-ban kezdődött. Az államosításig az angol-amerikai társaságok vezetői azt állították, hogy a romániai olajmezők kimerültek. Ezzel szemben a román olajipar termelése évről évre emelkedik.

A román olajmezők kihasználását megkönnyítették azok a hatalmas fúrógépek, amelyeket kezdetben a Szovjetunió szállított, de ma már Romániában is gyártanak.

Az olajtermelés emelkedése az előző és megfelelő időszakának %-ában

1949 év. — — — — —	109,4
1950 év — — — — —	113,5
1951 év — — — — —	123,1
1952 III. negyedév — — —	128,1

Forrás: Agerpres, 1951. szeptember 28., és terv-jelentések.

A villamosítás gyorsütemű fejlesztése érdekében a Román Munkáspárt 10 éves villamosítási tervet dolgozott ki. Ennek alapján 1955-ben és 1960-ban az ország energetikai helyzete a következő lesz:

Megnevezés	1950	1955	1960	Növekedés %-ban 1950 és 1960 között
Beépített teljesítmény	740.000 kw	1.700.000 kw	2.600.000 kw	251
Rendelkezésre álló teljesítm.	600.000 kw	1.660.000 kw	2.500.000 kw	316
ebből: hőerő	550.000 kw	1.370.000 kw	1.665.000 kw	203
vizierő:	50.000 kw	290.000 kw	835.000 kw	1.570
tehát: hőerő	92 %	82,5%	66,6%	
vizierő:	8 %	17,5%	33,4%	
Egy főre jutó beépített teljesítmény	37,5 w/lakos	105,0 w/lakos	150 w/lakos	300

Forrás: Georghiu Dej beszéde a Román Munkáspárt Központi Bizottságának plénumán, 1950. október 26-án.

A tízéves villamosítási terv különös súlyt fektet a falvak villamosítására. 1941-ben a villanyárammal ellátott falvak lakossága az összlakosságnak csak 6%-a volt. 1950-ig az ország több mint 13 000 falva közül 456-ot villamosítottak és az ország lakosságának 28,7%-a lakott villamosított helységeken. Az ötéves terv folyamán kb. 2000 helységbe vezetik be a villanyt.

A villamosenergiafogyasztás alakulása fogyasztó kategóriák szerint

Megnevezés	1950	1960	Növekedés %-ban
	millió kw/óra		
Ipar bányászat	1.310	4.330	231
Városi közművek és városi fogyasztás ..	410	1.270	210
Falusi fogyasztás	20	230	1.050

Forrás: Gheorghiu Dej beszéde a Román Munkáspárt Központi Bizottságának plénumán, 1950. október 26-án.

A villamosítási terv legnagyobb építkezése a Bistrița folyón épülő V. I. Lenin vízierőmű, amelynek teljesítménye 210 000 kW lesz, tehát egyharmada annak, amennyivel az ország 1950-ben rendelkezett. Ez a vízierőmű az újonnan épülő textil-, vasipari- és elektrokémiai üzemeket látja el árammal. Kb. 300 000 hektár föld mesterséges öntözését teszi lehetővé és fellendíti az elmaradott Moldva-vidék iparát és mezőgazdaságát.

MEZŐGAZDASÁG

Romániában a földreformot 1945 tavaszán hajtották végre. A földreform következtében megváltoztak a falusi osztályviszonyok. A földreform megszüntette a feudális nagybirtokokot és a szegény- és középparaszti gazdaságok számát megnövelte.

Az 1948. évi összeírás adatai szerint a földreform után a földtulajdon megoszlása a következőképpen alakult:

Gazdaságcsoportok	Földterület (%-ban)
5 hektárig	57,7
5–10 hektárig	23,0
10–50 hektárig	16,3
50 hektáron felül	3,0
Összesen..... 100,0	

¹ Az 50 hektáron felüli földbirtokok az 1949. évi kisajátítási törvény végrehajtása nyomán megszűntek.

Forrás: Szovjet Encklopédia.

1949 óta a dolgozó parasztság egyre több termelőszövetkezetet alakít. Jelenleg több mint 1650 kollektív gazdaság van. A föld közös megmunkálására alakult társulások száma pedig több mint 1700. A megművelt földterület 16%-a szocialista szektorhoz tartozik. A mezőgazdaság gépesítésének fejlődését a gép- és traktorállomások számának alakulása jelzi.

Év	Gép- és traktor- állomások száma
1948	48
1949	102
1950	138
1951	180
1952	200*
1955	428 (terv- előirányzat)

* becslés

Forrás: Agerpres, 1951. febr. 16.

Az ötéves terv során a gép- és traktorállomások 18 400 új traktorhoz jutnak és ezzel a traktorok összes száma 28 000-re emelkedik. A gép- és traktorállomások 1955-ben 15 300 000 hektár földterületet művelhetnek meg. Ez 1950. évhez viszonyítva 7,3-szeres emelkedésnek felel meg.

Az ötéves terv 1955 végére 1950-hoz képest az összes mezőgazdasági termelés 88%-os növekedését, az állami szektor termelésének pedig 119%-os növekedését irányozta elő. A munka termelékenysége az állami gazdaságokban 62%-kal, a gép- és traktorállomásokon pedig 130%-kal növekszik. A mezőgazdaság szocialista szektora már eddig is magasabb terméseredményeket ért el, mint az egyéni gazdaságok.

Átlagtermés a mezőgazdaság szocialista szektorában 1952 III. negyedében

Állami gazdaságok		Szövetkezeti gazd.	
Megnevezés	Átlagtermés az egyéni gazdaságok átlagtermésének %-ában	Megnevezés	Átlagtermés az egyéni gazdaságok átlagtermésének %-ában
Búza	120,7	Búza	123,2
Rozs	120,9	Rozs	110,3
Árpa	131,9	Árpa	121,3
Zab	129,3	Zab	118,8

Forrás: Tervjelentés.

ELETSZÍNVONAL

Az ötéves terv célkitűzése szerint 1955-ben a nemzeti jövedelem 1200 milliárd lej lesz. Ez az összeg az 1938-as nemzeti jövedelemnek kb. kétszerese és 90%-kal több, mint az 1950. évi. A nemzeti jövedelem 73%-a lesz fogyasztási alap. A munkabérialap az ötéves terv utolsó évében 319 milliárd lej lesz, tehát 66%-kal több, mint 1950-ben.

A népgazdaság nagyarányú fejlődésével együtt a dolgozók, és ezen belül a munkások száma nagymértékben emelkedik. A munkások és tisztviselők száma 1948-tól 1952-ig 1 300 000-ről 2 500 000-re növekedett.

A dolgozók életszínvonalát nagymértékben emelte az 1952 januárjában végrehajtott pénzreform- és árleszállítás. A lej árfolyamát a világ legrészletesebb valutája, a szovjet rubel alapján állapították meg, és aranytartalmát fel'emelték. Az új lej aranyfedezete 0,079346 gramm finom arany. A kormány a pénzreformmal egyidejűleg csökkentette sok közszükségleti cikk állami és szövetkezeti kiskereskedelmi árát. Az árleszállítás többek között a következő cikkekre terjedt ki:

Megnevezés	Arleszállítás %-a
Tésztafélék	20,0
Marhahús	10,0
Húskonzerv	20,0
Fehérrített vászon és nyersvász- szon	10,0
Műselyem	10,0
Gyermekruha	15,0
Férfi és női pamutharlsnya	10,0
Műselyem kötszövöttáru	10,0
Gyógyszerek	15,0
Könyvek	15,0
Iskolai füzetek	20,0
Játékok	20,0

A lakosság az árcsökkentés következtében több mint 10 milliárd lejt takarított meg.

A lakosság életszínvonalának emelkedését mutatja az alábbi fontos közszükségleti cikkek fogyasztásának növekedése.

Fontosabb közszükségleti cikkek fogyasztásának növekedése

	1950	1951
	1949 = 100	
Kenyér.....	115,0	135,7
Tésztaemű.....	144,0	190,5
Cukoripari termé- kek.....	153,0	189,1
Gyapjuszövet....	182,0	215,3
Lábbell.....	138,0	160,4

Forrás: Tervjelentések

A szociális és kulturális kiadások is a dolgozók életszínvonalának emelését szolgálják. A szociális és kulturális célra előirányozott beruházások összege az ötéves terv összberuházásának 13,4%-a.

A dolgozók életszínvonalának emelkedését mutatja az üdülésben résztvevő gyermekek és felnőttek számának állandó emelkedése.

Üdülésben résztvevő felnőttek és gyermekek számának emelkedése

Év	Résztvevők száma
1949	195.000
1950	255.000
1951	279.000
1952	430.000

Forrás: Tervjelentések; Agerpres, 1952. márc. 28.

Az eddigi szociális beruházások eredményeképpen az óvodások száma is évről-évre emelkedett.

Év	Óvodások száma
1938	7.600
1949	172.000
1950	209.000
1951	236.000
1952	268.000

Forrás: Agerpres, 1951. szeptember 7., és 1952. szeptember 13.

Az ötéves terv a közoktatás kiadásaira 40 milliárd lejt irányoz elő. Az ötéves terv célja az analfabétizmus teljes megszüntetése, az iskolák minden fajtáján a tanulók számának emelése, az ösztöndíjak számának növelése. A burzsoá-földesúri rendszer idején Romániában az iskolaköteles gyermekek 30%-a nem fejezhette be az elemi iskolát. Az elemi iskolát végzetek 75%-át pedig nem vették fel középiskolába. A Román Népköztársaság megnyitotta az iskolát a dolgozók gyermekei előtt. A régi rendszertől öröklött 4 $\frac{1}{2}$ millió analfabéta közül már 3 $\frac{1}{2}$ millió megtanult írni és olvasni. A középiskolai és egyetemi hallgatók száma évről-évre növekszik. Jelenleg az összes tanulók és főiskolások száma 2 400 000.

A középiskolai tanulók és egyetemi hallgatók számának emelkedése

Év	Középiskolai tanulók száma	Egyetemi hall- gatók száma
1938/39.....	44.000	26.500
1949/50.....	141.000	44.000
1950/51.....	190.000	55.000
1951/52.....	208.000	60.000

Forrás: Agerpres, 1951. Aug. 3., 1951. szept. 7., 1952. szept. 13., 1951. aug. 10. és New Times, 1952. jan. 9.

Az egyetemi fakultások száma is megnövekedett.

Az egyetemi fakultások számának növekedése:

Év	Fakultások száma
1938	41
1952	153

Forrás: Agerpres, 1951. augusztus 3., New Times, 1952. jan. 9.

A tőkés rendszer alatt a főiskolai hallgatóknak nem egészen 10%-a részesült ösztöndíjban. Ma a főiskolai hallgatók 67,4%-a élvez ösztöndíjat. Az ösztöndíjak száma évről évre emelkedik.

A kiosztott ösztöndíjak számának emelkedése

Tanév	Ösztöndíjak száma
1949/50	156.000
1950/51	206.000
1951/52	269.400
1952/53	289.500
1955 (tervelőirányzat)	540.000

Forrás, Agerpres, 1951. aug. 10., 1952. márc. 28., 1952. szept. 13.

A román nép kulturális fejlődését mutatja a könyvkiadás alakulása is.

A kiadott könyvek és brosúrák példányszámának emelkedése

Év	Kiadott könyvek és brosúrák példányszáma
1938	15 millió
1950	64 millió
1955 (tervelőirányzat)	94 millió

Forrás: Agerpres, 1951. aug. 10. és tervjelentések.

A román népi demokrácia biztosítja az országban élő nemzetiségek szabadságát és jólétét. Az 1950. december 3-án megválasztott helyi tanácsoknak több mint 13 700 nemzetiségi tagja van, — az összes tanács-

tagok 12%-a. A helyi tanácsok magyar tagjainak száma több mint 10 000.

A nemzetiségek nyelvén tanító iskolák számának növekedése

Év	Iskolák száma
1949/50	3162
1951/52	3540

Forrás: Agerpres, 1950. aug. 15. és 1952. szeptember 13.

A kolozsvári Bolyai Egyetemnek 1312 hallgatója van. E mellett még több magyarnyelvű főiskola is működik. Az összes magyarnyelvű egyetemek és főiskolák hallgatóinak száma több mint 3000.

KÜLKERESKEDELEM

Románia külkereskedelmi forgalma gyors ütemben fejlődött. A külkereskedelmi forgalom 1951-ben az 1946. évinek 12-szerese volt.

A népi demokratikus tábor részesezése Románia külkereskedelmi forgalmában az 1937. évi 18%-ról 1951-ben 79%-ra emelkedett.

Románia külkereskedelmi forgalmának volumene a következőképpen alakult (1946 = 100):

Megnevezés	1947	1948	1949	1950	1951
Behozatal	300	578	892	1128	1939
Kivitel ...	187	637	875	955	1157

Forrás: Probleme Economice, 1952. 9. sz.

GÖRÖGORSZAG

Gazdasági helyzet

A Marshall-terv, a Truman-elv, valamint a Kölcsönös Biztonsági Szervezet által nyújtott segélyek igazi politikai tartalmát és célját Görögország gazdasági és politikai helyzete példázza a legvilágosabban. Az ország rövid pár év leforgása alatt az Egyesült Államok gyarmatává, az amerikai monopóliumok háborús készülődéséhez elsőrendűen fontos stratégiai anyagok szállító-jává vált. „A »Truman-elv« alapján nyújtott segítséget — siránkozik az »Etnikos Kiriks« című monarchofasizta lap — olyan feltételek mellett kapjuk, hogy az amerikaiak beavatkozásának belügyeinkbe. Ezek a feltételek az elnyomott népekkel és a dzsungel-lakókkal azonos körülmények közé helyeznek minket.“

IPAR

A görög nemzetgazdaság helyzete a függőség következtében katasztrófálissá vált. Az ipar 1938-ban a nemzetgazdaság teljes termelésének 37%-át alkotta. Ez az egyébként is alacsony részesedés 1950-ben 30%-ra, 1951-ben pedig 26%-ra csökkent. A kohó- és gépipar termelése 1952 júniusában csak 75%-a volt a háborúelőtti színvonalnak.

A közvetlen amerikai irányítás erősen érezteti hatását a könnyűiparban is. Mint azt az „Elefteira“ c. görög lap 1952 május 12-i számában írta, Görögország 72 textilipari üzeméből Athénben 39-et, Boloszbán pedig 2-t zártak be a hónap folyamán. A megmaradt üzemek szinte kizárólag a hadsereg részére dolgoznak.

A nemzetgazdaság többi ágainak helyzetétől eltérően a bányaiipar termelésében jelentős mérvű növekedés mutatkozik az 1948. évi színvonalhoz képest.

A bányaiipar termelése

1948	—	—	—	—	—	100
1950	—	—	—	—	—	120
1951	—	—	—	—	—	225

Forrás: Monthly Bulletin of Statistics, 1952 október.

A bányaiipar termelése a fellendülés ellenére is csak a 45%-át alkotta az 1939. évének.

A koreai háború kitörése után — a megnövekedett amerikai szénfém-szükséglet eredményeként — egy év alatt megkétszereződött a görög bányák termelése. 1952 folyamán tovább növekedett a termelés. Új ólom-, króm-, réz-, mangán-, horgany- és higanybányákat tártak fel, a meglévő termelését pedig jelentősen fokozták. Lavrion és a többi nagy görög bánya hatalmasan megnövelte a „Mediterranean Mines Incorporated“ és más amerikai vállalat háborús profitját. A görög ipar ilyen irányú fejlődése tökéletesen megfelel az amerikaiak háborús terveinek.

A bizonyos mérvű háborús konjunktúra ellenére a munkanélküliek száma állandóan nő. Görögország nem egészen 8 000 000 lakosából 400 000, vagyis a munkaképes korban lévő lakosság 20–25%-a munkanélküli.

MEZŐGAZDASÁG

A görög mezőgazdaság termelése a nemzetgazdaság teljes termelésének 60%-át alkotja. Ennek következtében a görög mezőgazdaság rendkívül kedvezőtlen helyzete szinte elviselhetetlen súllyal nehezedik a lakosság legszegyebb rétegeire. A mezőgazdaság tele van feudális és félf feudális kötöttségekkel.

Mint azt az „Elefteira“ című görög újság írja, 1952-ben a lakosság 0,15%-át képező nagybirtokosok kezében volt a megművelt földterület 28%-a. Ugyanakkor a parasztság 37%-a 0,1–1 hektár földdel, 35%-a pedig 1–3 hektár földdel rendelkezik. A valóságban tehát a görög parasztság 70%-a nem rendelkezik annyi földdel, hogy családját eltarthassa, hanem kénytelen a legnehezebb feltételek mellett földet bérelni a nagybirtokosoktól, vagy zsellérsorban tengődni a kulákoknál.

Ilyen termelési feltételek mellett a mezőgazdaság termelése — éppen úgy mint az ipar — jelentősen a háborúelőtti termelési színvonal alatt maradt.

1950-ben a mezőgazdaság termelése — közepes időjárási viszonyok mellett — alig érte el az 1939. évi 70%-át. 1951-ben a termelés rendkívül kedvező időjárási viszo-

nyok mellett is csak az 1939. évi színvonal 96%-át érte el. Csak az olíva-olaj- és a gyapottermelés érte el 1951-ben a háború-előtti színvonalat.

*A görög mezőgazdaság
termelési eredményei 1939-es árakon
(millió drachmában)*

Megnevezés	1939	1949	1950	1951
Mezőgazdaság termelése.....	23 270	17 920	16 520	22 340
Állattenyésztés	4 450	2 000	2 450	3 340
Erdészet.....	1 450	1 160	1 300	1 300

Forrás: Problèmes Economiques, 1952. III. 11., 20–22. old.

A görög mezőgazdaság „irányításánál” az amerikai imperialisták ugyanazokat az irányelveket követik, mint az iparnál. Mint azt a „To Vima” című görög újság írja, a „Marshall-terv” igazgatósága még 1951 őszén meghatározta azokat az „általános irányelveket, amelyek alapján a görög mezőgazdaságnak teljesen a szövetségesek védelmi tervehez kell alkalmazkodnia”.

A „Marshall-segély” elosztása is természetesen ennek az elvnek megfelelően történt. Abból az 550 millió dollárból, amit Görögország a Marshall-terv keretében az első 2 évben kapott, mindössze 20 millió dollárt, vagyis a teljes összeg nem egész 5%-át fordították mezőgazdasági beruházásokra, annak ellenére, hogy az ország teljesen mezőgazdasági jellegű. Az összeg jelentéktelensége különösen akkor válik szembeűnővé, ha figyelembe vesszük azokat a hatalmas károkat, amelyeket a görög mezőgazdaság a második világháború, majd az angol-amerikai intervenció során szenvedett.

*Az állatállomány csökkenése
1938–1949 között*

Év	Szarvasmarha	Juh	Kecske
1938.....	974 000	8 194 000*	4 356 000
1946/47.....	725 000	7 228 000	3 462 000
1947/48.....	693 000	7 196 000	3 539 000
1948/49.....	674 000	6 631 000	3 405 000

* 1939. évi adat.

Forrás: Yearbook of Food and Agricultural Statistics, 1950.

Ezenkívül több mint 1 000 000 mezőgazdasági munkaeszköz, 200 000 parasztgazdaság és 300 000 hektár erdő semmisült meg.

Ugyanakkor — mint az Tsüderos görög parlamenti képviselő jelentéséből kitűnik — a Marshall-terv életbelépesésétől számított 2 év alatt a Görögországnak nyújtott „segély” 67%-át közvetlen katonai kiadásokra fordították. Ebbe a számba a képviselő azonban nem számította be a háborús készülődés közvetett kiadásait — mint stratégiai vasútvonalak, autótutak, repülőterek építését — amelyek a „segély” többi részét szinte teljesen felemésztették.

KÜLKERESKEDELEM

A marshallizált Görögország kereskedelme, de különösen a külkereskedelme, még a monarcho-fasiszta „Prooedftikos Fileleftheros” c. lap szerint is „nyilvánvalóan és tagadhatatlanul igen válságos időszakon megy keresztül”.

A görög termelők saját piacukon mind kevésbé tudnak versenyezni az amerikai dömping-árakkal. Külföldön pedig az amerikai monopóliumok egymás után szerzik meg a görög árak legjelentősebb felvevő piacait. A görög dohánykivitel — ami 1938-ban a görög nemzetgazdaság behozatali szükségletének fedezéséhez szükséges devizakészlet 35%-át biztosította — az amerikai konkurrencia eredményeként 1938-hoz képest 43,6%-kal csökkent.

Dohánykivitel alakulása

1938	— — — — —	48 708 tonna
1950	— — — — —	26 330 „

Forrás: Probleme Economice, 1952. 6–7. szám. 208. old.

Nyugat-Németország és Ausztria, a görög dohány hagyományos vásárlói is arra kényszerültek, hogy az USA-ból szerezzék be dohányáru-szükségletüket.

A mazsola kivitele 1950-ben 20%-kal a háborúelőtti színvonal alatt maradt. Tekintetbe véve, hogy a dohány és a mazsola a kivitel volumenének több mint 60%-át alkotta, szemelláthatóvá válik a Marshall-terv és a Truman-elv hatása Görögországra. Az amerikai konkurrencia a „segélyek” nyújtotta lehetőségeket felhasználva, teljesen szétszüllesztette a görög kereskedelmi mérleg egyensúlyát.

A külkereskedelmi mérleg alakulása

Időpont	Import	Export	Egyenleg
	millió dollárban		
1951 január..	492 680	262 821	229 859
1952 január..	436 412	157 862	278 550

Forrás: Monthly Bulletin of Statistics, 1952 június.

A kivitel 1952-ben éppen úgy, mint az előző években mindössze 20–25%-át fedezte a behozatalnak.

A „Demokratika“ c. újság kiszámította, hogy az amerikaiak által az utóbbi 6 évben a görög külkereskedelem terén életbe léptetett korlátozások ugyanannyi kárt okoztak az országnak, mint amennyi „segélyt“ a Marshall-terv keretében kaptak.

HABORUS KESZÜLŐDÉS
ÉS ADÓTERHEK

Az amúgyis súlyos válsággal küzdő görög nemzetgazdaságra roppant súlyt nehezít az állandóan fokozódó háborús kiadások rendkívül magas összege. 1950-ben a teljes költségvetési kiadások kb. 75%-át alkották a közvetlen és közvetett fegyverkezési kiadások. Az 1952–53-as költségvetési évben a háborús készülődésre előirányzott összeg tovább növekedett és elérte a 2522 billió drachmát.

A monarcho-fasiszta kormány az amerikai beavatkozás és a háborús készülődés eredményeként csödbe jutott államháztartás felbomlott egyensúlyát az adóterhek állandó növelése, a dolgozók fokozott kizsákmányolása révén akarja helyreállítani. Az adóterhek — amelyek kizárólag a dolgozó népre nehezdednek, miután a kormány állandó engedményeket tesz a háborús készülődésben részvevő tőkésnek — 1938-ban a nemzeti jövedelemnek mindössze 22%-át, 1948-ban pedig már 31%-át alkották. 1951-ben az adóterhek tovább növekedtek és az 1950. évi 17%-kal haladták meg. 1952 elején a monarcho-fasiszta kormány 10%-kal növelte az egyenes adókat.

ÉLETSZÍNVONAL

Az adók és az árak állandó emelkedése, a munkanélküliség és az infláció — mint az amerikai segítség kézzelfogható eredményei — a görög nép életszínvonalát a leg-

kizsákmányoltabb gyarmati népek szintjére nyomta le.

A létfenntartási költségek a háború előttinek több mint 300-szorosára növekedtek. A dolgozók vásárlóereje ugyanez alatt az idő alatt 45%-kal csökkent.

Az amerikaiak koreai intervenciója hatalmasan megnövelte a dolgozók számára amúgyis megfizethetetlen árakat.

A kiskereskedelmi árindex alakulása
(1938 = 100)

1948	— — — — —	29 090
1949	— — — — —	33 590
1950	— — — — —	36 380
1951	— — — — —	41 100

Forrás: Problèmes Economiques, 1952, III. 11., 20–22. old. adatai alapján számítva.

A „To Vima“ számításai szerint Athénben a tüzelő ára 25%-kal, a vízdíj 50%-kal emelkedett.

A kommunális kiadások és a közszükségleti cikkek árai is tovább emelkedtek, 1952-ben tüzelő ára 25%-kal, a vízdíj 50%-kal emelkedett.

A közszükségleti cikkek árának
emelkedése 1952. I. félévében

	Emelkedés %-ban
Kenyér (Jegyes)	— — — — 30%
Hal	— — — — 30%
Tésztaemlék	— — — — 35%
Borsó	— — — — 25%
Hús	— — — — 25%
Burgonya	— — — — 60%
Textilárak	— — — — 20%

Forrás: Aussenhandelsnachrichten, 1952. VI. 11.

Az „Anteos“ c. görög folyóirat egyik szerkesztőségi cikkében kimutatta, hogy Görögország lakosságának több mint egy negyede állandóan elégtelenül táplálkozik. A lakosság további háromnegyed részének alig a fele tudja magának biztosítani a minimális élelmiszer szükségletét, míg a lakosság többi részének a táplálkozása — különösen fehérjékben — rendkívül hiányos. A háború előtt Görögországban az egy főre eső napi kalória-mennyiség — a Népszövetség adatai szerint — 2000 és 2300 között váltakozott, vagyis majdnem olyan színvonalon mozgott, mint a gyarmati dolgozóké. Ez a rendkívül alacsony színvonal is jelentősen csökkent az amerikai „segítség“ hatására.

Az amerikai imperialisták és görög lakajaik politikája a görög nemzetgazdaságot csödbe, a dolgozókat a legnagyobb nyomorba juttatta.